

Sygn. akt: I C 1487/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	p.o. sekretarz sądowy Paulina Warchoł

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2019 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku S.A. w W.

przeciwko J. S., R. K.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanych J. S., R. K. na rzecz powoda (...) Banku S.A. w W. solidarnie kwotę 882,82 zł (osiemset osiemdziesiąt dwa 82/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.07.2018 r. do dnia zapłaty,

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od pozwanych J. S., R. K. na rzecz powoda (...) Banku S.A. w W. kwotę 375,32 zł (trzysta siedemdziesiąt pięć 32/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

IV. Stwierdza, że wyrok w stosunku do pozwanego J. S. jest wyrokiem zaocznym.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt. I C 1487/18 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu domagał się zasądzenia na jego rzecz solidarnie od pozwanych J. S. oraz R. K. kwoty 5.098,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 3.254,81 zł od dnia 12.07.2018 r. do dnia zapłaty, i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Roszczenie swoje wywiódł z umowy pożyczki, zawartej z pożyczkobiorcą S. S., po którym spadek nabyli pozwani, stając się tym samym obowiązany z tytułu owej pożyczki. Argumentował, że próby polubownego rozwiązania sporu z pozwany nie doprowadziły do dobrowolnego uregulowania zadłużenia, powstałego z tytułu zawartej ze S. S. umowy pożyczki.

Pozwany J. S. pomimo należytego zawiadomienia o terminie rozprawy nie stawił się, nie złożył żadnych wyjaśnień, ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy w jej obecności.

Kurator dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej R. K. domagał się oddalenia powództwa w stosunku do pozwanej R. K.. Podniósł przy tym zarzut przedawnienia roszczenia związany z faktem, iż bieg terminu przedawnienia rozpoczął się co najmniej w dniu 6.12.2013 r. Kwestionował nadto okoliczności dotyczące umowy ubezpieczenia zawartej z pożyczkobiorcą na potrzeby w/w umowy pożyczki, wskazując, że z treści umowy pożyczki nie wynika, jakie zdarzenia objęte były ochroną ubezpieczeniową. Podniósł, że w sytuacji, gdyby ubezpieczenie obejmowało ryzyko na wypadek śmierci kredytobiorcy, roszczenie z tym zakresie byłoby nieuzasadnione.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14.12.2011 r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. zawarł ze S. S. umowę kredytu gotówkowego nr (...) i nie dokonał spłaty zadłużenia z tytułu w/w umowy. Na mocy umowy kredytu pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty zobowiązania w formie 48 rat kapitałowo-odsetkowych płatnych do 12 dnia każdego miesiąca. Wysokość każdej raty wyniosła 148,16 zł, przy czym ostatnia rata miała charakter wyrównawczy i miała zostać uiszczona w kwocie 148,02 zł.

(dowód: umowa kredytu gotówkowego – k. 4-6)

Pożyczkobiorca S. S. zmarł w dniu 12.10.2012 r. Postanowieniem z dnia 16.10.2013 r., sygn. akt I Ns 319/13 Sąd Rejonowy w Giżycku stwierdził, że spadek po zmarłym S. S. na podstawie ustawy nabyli: żona K. S., syn J. S. oraz córka R. K.. Postanowieniem z dnia 18.09.2018 r. tut. Sąd odrzucił pozew wobec K. S. z uwagi na jej śmierć przed wniesieniem pozwu.

(dowód: postanowienie tut. Sądu z dnia 16.10.2013 r., sygn. akt I Ns 319/13- k. 10)

W dniu 30.06.2015 r. (...) Bank S.A. w W. połączył się zgodnie z art. 124 ustawy Prawo Bankowe oraz w trybie ustawy Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2000 r., Nr 94, poz. 1037 ze zm.) z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w G.. Wskutek w/w połączenia nastąpiło przeniesienie całego majątku (...) Bank (...) S.A. jako banku przejmowanego na rzecz (...) Bank S.A. jako banku przejmującego.

(dowód: okoliczności bezsporne)

W dniu 13.08.2015 r. powód wezwał pozwanych J. S. i R. K. do zapłaty należności, wynikającej z zawartej ze S. S. umowy pożyczki. Na dzień sporządzenia wezwania wysokość zadłużenia wynosi 5.033,91 zł. Wezwanie do zapłaty pozostało bezskuteczne.

(dowód: oświadczenie o rozwiązaniu umowy – k. 27)

W dniu 12.07.2018 r. powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, zgodnie z którym zadłużenie z tytułu w/w umowy pożyczki na dzień 12.07.2018 r. wynosiło 5.098,10 zł. Na powyższe zobowiązanie składały się kwoty: 3.254,81 zł tytułem niespłaconej należności głównej, 1.513,29 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od dnia 15.12.2011 r. do dnia 11.07.2018 r. oraz kwota 330 zł tytułem opłat i kosztów.

(dowód: wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 12.07.2018 r. – k. 46)

Sąd zważył, co następuje:

Bezsporny był wyżej nakreślony stan faktyczny przedmiotowej sprawy, który Sąd ustalił na podstawie dokumentów zaoferowanych przez stronę powodową na okoliczność zawarcia przez poprzednika prawnego powoda za pośrednictwem prawnym pozwanych umowy kredytu gotówkowego nr (...) w dniu 14.12.2011 r., przekazania poprzednikowi prawnemu pozwanych środków z tytułu umowy kredytu, a także niewywiązanie się pożyczkobiorcy z zawartej umowy pożyczki. Podobnie poza sporem pozostała okoliczność w zakresie nabycia spadku po S. S. przez pozwanych.

Sporna pozostała zasada odpowiedzialności pozwanych z tytułu zawartej przez S. S. umowy pożyczki w kontekście podniesionego przez kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu pozwanej R. K. zarzutu przedawnienia roszczenia. Sporne nadto pozostały kwestie dotyczące ubezpieczenia umowy pożyczki. W ocenie bowiem kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu R. K. z treści umowy pożyczki nie wynika, jakie zdarzenia objęte były ochroną ubezpieczeniową.

W myśl zasady określonej w przepisie art. 922 k.c., na spadkobierców przechodzą prawa i obowiązki spadkodawcy, w tym także wynikające ze stosunków zobowiązaniowych. Zobowiązanie z tytułu pobranej przez spadkodawcę pożyczki, jako obowiązek o charakterze majątkowym, należy niewątpliwie do długów spadkowych, które, zgodnie z art. 922 § 1 k.c., z chwilą jego śmierci przechodzą na spadkobierców.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. W okolicznościach niniejszej sprawy z uwagi na prowadzoną działalność gospodarczą wierzyciela i jej charakter, który pozostaje w związku z łączącym strony umowy kredytu stosunkiem zobowiązaniowym, nie ulega wątpliwości, że termin przedawnienia roszczenia powoda wynosi trzy lata. Warto w tym miejscu przywołać Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 listopada 2012 r., w sprawie I ACa 674/12, w którym wskazano, że o związku roszczenia z prowadzeniem działalności gospodarczej powinny decydować okoliczności istniejące w chwili powstania roszczenia, przy czym bez znaczenia dla tej kwalifikacji pozostaje, czy roszczenie powstało w relacji obustronnie profesjonalnej, czy też profesjonalista (przedsiębiorca) występuje tylko po jednej stronie stosunku prawnego, wystarczy, iż podmiotem gospodarczym jest osoba występująca z roszczeniem.

Stosownie do art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Wskazać należy, iż roszczenie staje się wymagalne z nadejściem momentu, w którym świadczenie ma być spełnione. Wymagalność roszczenia należy łączyć z nadejściem ostatniego dnia pozwalającego dłużnikowi spełnić świadczenie zgodnie z treścią zobowiązania (por. wyrok SN z 3.02.2006 r., I CSK 17/05).

W rozpoznawanej sprawie kredytobiorca zobowiązał się do spłaty zobowiązania w formie 48 rat kapitałowo-odsetkowych płatnych do 12 dnia każdego miesiąca. Wysokość każdej raty wynosiła 148,16 zł, za wyjątkiem ostatniej raty która miała charakter wyrównawczy i miała zostać uiszczona w kwocie 148,02 zł. Należy uznać, że świadczenie z umowy pożyczki z 14.12.2011 r. miało charakter jednorazowy choć jego spłata następowała w ściśle określonych – co do terminu i wysokości – ratach. Skutkiem tego, w ocenie Sądu wymagalność każdej z rat świadczenia pożyczkowego była inna. Pozew w tej sprawie wpłynął 13.07.2018 r. a zatem świadczenia ratalne za okres 3 lat poprzedzających tę datę (od 12.07.2015 r.) nie były przedawnione. Tym samym za nieprzedawnione uznać należy następujące raty: ratę płatną do dnia 12.07.2015 r. w kwocie 148,16 zł, ratę płatną do dnia 12.08.2015 r. w kwocie 148,16 zł, ratę płatną do dnia 12.09.2015 r. w kwocie 148,16 zł, ratę płatną do dnia 12.10.2015 r. w kwocie 148,16 zł, ratę płatną do dnia 12.11.2015 r. w kwocie 148,16 zł oraz ratę płatną do dnia 12.12.2015 r. w kwocie 148,02 zł. Całkowita wartość świadczeń, które nie uległy przedawnieniu wyniosła sumę 888,82 zł. Z tej przyczyny zarzut przedawnienia roszczenia zgłoszony przez kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu pozwanej R. K. jedynie częściowo mógł odnieść zamierzony skutek. Ostatecznie zresztą strona powodowa przyznała fakt przedawnienia dochodzonego roszczenia w w/w zakresie.

Za bezzasadny Sąd uznał zarzut podniesiony przez kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu pozwanej R. K. w zakresie ubezpieczenia umowy kredytu. Należy podkreślić, że sama możliwość ubezpieczenia umowy jest dozwolona i została przewidziana w ustawie o kredycie konsumenckim. Przy tym również wysokość kosztów ubezpieczenia z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową kredytobiorcy w kwocie 510,06 zł nie była w ocenie Sądu wygórowana. Jakkolwiek zatem z samej treści umowy ubezpieczenia nie wynika jakie zdarzenia objęte były ochroną ubezpieczeniową, to jednak wysokość ustalonej składki ubezpieczeniowej sugeruje, że przedmiotem tegoż ubezpieczenia było ubezpieczenie własnego ryzyka pożyczkodawcy na koszt konsumenta pożyczkobiorcy w zakresie spłaty tejże pożyczki, nie zaś ubezpieczenie spłaty kwoty pożyczki na wypadek śmierci pożyczkobiorcy, co zwalniałoby z realizacji przyjętego zobowiązania. Jednocześnie powód jest uprawniony do wyboru, od której strony, tj. czy od pozwanych czy od ubezpieczyciela w pierwszej kolejności żąda zaspokojenia swego roszczenia. Pozwani zaś, broniąc się zarzutem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania winni przedstawić dowód spełnienia świadczenia (art. 462

- 463 k.c.). W realiach niniejszej sprawy tymczasem pozwani tegoż ciężaru dowodowego nie udźwignęli, brak jest bowiem w zalegających w aktach sprawy dokumentach dowodów, z których wynikałoby, że roszczenie nie istnieje, bądź jego wysokość jest inna niż wskazywał powód. Podkreślić należy, że pożyczkodawca nie ma obowiązku chronić potencjalnego pożyczkobiorcy przed nim samym (i przed ewentualnymi następcami prawnymi pożyczkobiorcy) i ma prawo przyjmować, że taka osoba zdaje sobie sprawę ze skutków podejmowanych przez siebie decyzji i działań. Umowa jest zgodnym i dobrowolnym oświadczeniem woli obu jej stron będącym wyrazem obowiązującej w obrocie zasady swobody umów. Swoboda umów obejmuje swobodę decyzji o samym zawarciu umowy, swobodę wyboru kontrahenta, swobodę formy, w jakiej umowa ma być zawarta (tak w uzasadnieniu do uchwały SN z dnia 28.04.1995r., III CZP 166/94, OSN 1995, Nr 10, poz. 135).

W konkluzji Sąd, zważając na powyższe rozważania, na podstawie art. 720 § 1 k.c. zasądził od pozwanych na rzecz powoda solidarnie kwotę 882,82 zł. O odsetkach od zasądzonej kwoty 882,82 zł Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł jak w pkt II sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Regulacja zawarta w tym przepisie ma zastosowanie w wypadku częściowego uwzględnienia żądań. W takiej sytuacji decydować o zwrocie kosztów procesu będzie stosunek poniesionych kosztów przez obie strony oraz zakres wygranej przez każdą ze stron, a wyjątkowo charakter sprawy. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielania kosztów procesu strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę, a zatem pozwani w 17,32 %. Po stronie powoda Sąd uwzględnił kwotę 250 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 1817 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 100 zł tytułem wydatków związanych z ustanowieniem kuratora dla nieznanej z miejsca pobytu pozwanej R. K.. Po dokonaniu wyliczeń matematycznych, tj. $(2.167,00) \times 17,32\% = 375,32$ zł, Sąd orzekł jak w pkt III sentencji.

Uwzględniając treść art. 339 § 1 k.p.c. w stosunku do pozwanego J. S. Sąd wydał wyrok zaoczny, zważywszy na okoliczność, że w/w pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę pomimo skutecznego wezwania, nie zajął stanowiska w sprawie, ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy w jego obecności. O powyższym orzeczono jak w pkt IV sentencji wyroku.